

Kas steeds vaker ondergeschikt aan inhoud

Satter: 'Extra voorzieningen voor maximale ruimtebenutting'

NIEUW

ONDER GLAS

Bij Satter worden de potten tijdens de teelt twee keer automatisch wijder gezet. Het transport van en naar de bewerkingsruimte gebeurt via transportbanen onder de teelt ruimte. Dus zijn geen aparte banen nodig. De ruimtebenutting stijgt mede daardoor tot vrijwel 95%.

De familie Satter uit De Bommelerwaard staat bekend om haar grootschalige chrysantenteelt. Samen hebben de broers en neven 40 ha glas tot hun beschikking. Ze telen behalve chrysanten ook potrozen. Onlangs heeft Jakob Satter in Brakel een nieuw bedrijf van 4 ha gebouwd waarin hij Phalaenopsis teelt. De eerste planten zijn ruim een half jaar geleden op het bedrijf aangekomen en staan nu in de bloeiafdeling. Over een maand denkt hij de eerste planten af te leveren. Daarmee voegt de familie een nieuw product aan haar assortiment toe.

TEKST: TON HENDRIX

BEELD: ERIC VAN HOUTEN

Het nieuwe bedrijf van Jakob Satter is vierkant. De kappen zijn 200 m lang en het bedrijf is 200 m breed. De werkruimte aan de voorkant van het bedrijf is 28 m breed. Deze is zo groot omdat voor 2009 een uitbreiding is gepland. Alle benodigde voorzieningen zoals werkruimte, ketelhuis, watergeefstelsel en het afleversysteem zijn nu al gebouwd.

Kas ondergeschikt aan inhoud

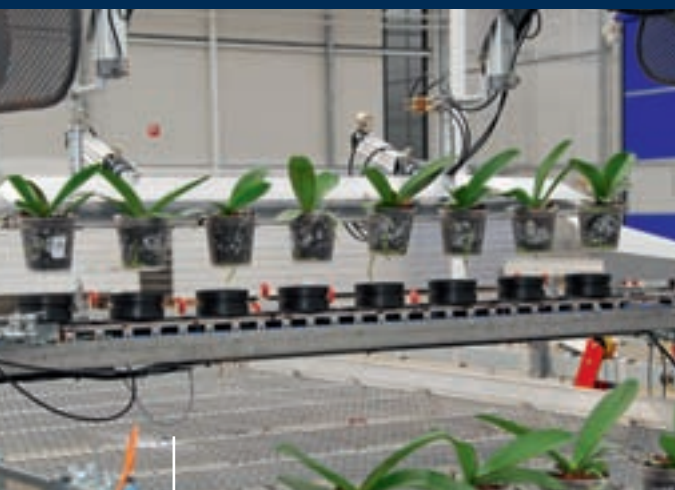
Volgens Ron Meulblok, projectleider bij Van Zaal, is de kas tegenwoordig steeds vaker ondergeschikt aan de inhoud. "De kas is niet meer dan een omhulsel om de planten te beschermen tegen buitenvloeden."

De kas is gebouwd door de P.L.J. Bom Groep. De poothoogte bedraagt 7 m; de

kappen zijn 14,40 m breed. In iedere kap staan twee rijen transportcontainers van 7 m breed. Daardoor heeft Satter een ruimtebenutting van vrijwel 95%. Dat is extreem hoog. Daarvoor zijn een aantal voorzieningen getroffen. Zo heeft Van Zaal voor de bloeiruimte een overheadkraan ontwikkeld van 14,40 m breed. Daarin beweegt een andere kraan heen en

Vervolg op pagina 32

Jakob Satter: 'Extra voorzieningen voor

Een camera maakt na het oppotten twee sorteringen die steeds apart worden gehouden...

het transport naar de kas gebeurt via speciale transportbanen onder de teeltruimte...

de supersmalle Container Transport Robot brengt 2 tafels tegelijk naar een van de 4 afdelingen...

Vervolg van
pagina 33

weer, die de tafels oppakt en verplaatst. De overheadkraan blijft in de bloeiafdeling omdat de teler alleen daar tafels er tussen uit haalt. Op de rest van het bedrijf verplaatst hij de tafels van kap naar kap met een zogenaamde Container Transport Robot. Deze kan twee tafels tegelijk meenemen. Deze robot is supersmal uitgevoerd (1 m breed) waardoor het gevelpad slechts 2 m breed is. Mede daardoor is de ruimtebenutting in de teeltruimte zo hoog.

Vier verschillende afdelingen

Als Satter de planten van zijn leverancier ontvangt, zet hij ze in de kraamkamer. Deze is volledig geautomatiseerd, waardoor hij er geen omkijken naar heeft. Vanuit deze afdeling gaan de planten naar de werkruimte. Na het oppotten deelt een camera de planten in twee sorteringen in. Per sortering gaan ze op aparte tafels naar de warme afdeling waar de teler ze bij een temperatuur van ongeveer 28°C opkweekt tot volwassen planten. Na deze groeifase gaan ze naar de koude afdeling waar de planten bloemknoppen aanleggen. Vervolgens gaan ze

naar de bloeiafdeling waar ze blijven staan tot het moment van afleveren.

Tussentijds worden de potten twee keer automatisch wijder gezet. Bij de tweede keer zet de teler de planten in transportschijven om te voorkomen dat ze omvallen. In het begin is dat nog niet nodig. Zodra de bloemstengels echter verschijnen, worden ze topzwaar.

Het transport van en naar de bewerkingsruimte gebeurt via transportbanen die onder de teeltruimte zijn aangebracht. Daardoor hoeft deze teler daarvoor geen aparte banen vrij te houden. De voorraad transportschijven staan eveneens op transportbanden onder de teeltruimte. Deze ruimte gebruikt Satter dus twee keer. Mede hierdoor neemt de ruimtebenutting weer met enkele procenten toe.

Afleveren

Na het sorteren op plantgrootte en aantal takken, gaan de planten per kleur naar een opslagband van het plant ordersysteem van WPS. Bedrijfsleider Henk van Weelden: "Wij hebben voor dit aflever-

systeem gekozen omdat diverse andere telers daar goede ervaringen mee hebben opgedaan bij potplanten die op order worden afgeleverd. Ook wij leveren de meeste planten rechtstreeks aan onze klanten. Ik verwacht dat ongeveer 80% direct weg gaat. Wij gaan veel op order leveren, daarom is voor ons een dergelijk systeem noodzakelijk."

Alle neuzen dezelfde kant op

Meulblok: "Als projectleider ben ik tijdens de nieuwbouw continu bezig om alle neuzen dezelfde kant op te krijgen. Ik ben de coördinator tussen de kassenbouwer, de techneuten en de andere leveranciers. Mijn taak is om het geheel in goede banen te leiden, waardoor het eindproduct doet wat de opdrachtgever voor ogen heeft. Dat kan alleen door iedereen scherp te houden." Het uiteindelijke doel is binnen een bepaalde tijd goede planten voortbrengen tegen een vooraf vastgestelde input van energie en arbeid. "Alleen dan is de klant tevreden. Duurt het langer of kost het meer arbeid, ruimte of energie dan is

een overheadkraan haalt in de bloeiafdeling de tafels met de afleverbare planten er uit....

Jakob Satter en bedrijfsleider Henk van Weelden moeten met de speciale overgewaswagen het gewas controleren omdat paden ontbreken...

maximale ruimtebenutting'

in de warme afdeling worden de planten bij ongeveer 28°C opgevoed tot volwassen planten. Na deze groeifase gaan ze naar de koude afdeling...

de productie te gering en kost de plant teveel. Als projectleider ben je vooral in de beginfase bezig om alles op elkaar af te stemmen."

Onderhoudsplanung

Voor moderne 'plantenfabrieken' met een zeer hoog automatiseringsniveau is het belangrijk dat deze 'fabriek' continu beschikbaar is. Meulblok: "Daarom ben ik vanaf de eerste dag bezig met een onderhoudsplanung voor het hele project. Niet alleen de nieuwbouw moet aan bepaalde voorwaarden voldoen, over 10 jaar moet het bedrijf ook nog functioneren. Om dat te bewaken ben ik bezig met een onderhoudsconcept waarin deze zaken zijn vastgelegd. De teler kan dan zijn planning bijstellen om in de toekomst afwijkingen te voorkomen. Bij dergelijke dure en complexe projecten moet je ook op lange termijn zekerheid inbouwen, niet alleen vanwege de kosten bij nieuwbouw maar ook vanwege de enorme exploitatiekosten. De jaaromzet overschrijdt de investering".

op het bedrijf hangen op strategische plaatsen webcams. Op een groot beeldscherm kan Satter de gang van zaken volgen en zondig direct ingrijpen.

Open dag

Dit is het tweede artikel in een serie over nieuwe projecten. Daarbij komen ondernemers aan het woord die hun bedrijf recent hebben vernieuwd. Op zaterdagmiddag 24 mei stelt Jakob Satter vanaf 13.00 uur zijn bedrijf open voor belangstellenden. De belangrijkste leveranciers hebben een informatiestandje in de bedrijfsruimte. Uiteraard is er een drankje en een hapje.

De familie Satter heeft met de komst van de Phalaenopsis een nieuw product aan haar assortiment toegevoegd. Op dit nieuwe bedrijf is alles erop gericht zo doelmatig mogelijk te telen. Door lange kappen, minimale paden tussen de tafels en een zeer smal hoofdpad bedraagt de ruimtebenutting 95%. Door een strakke planning houdt deze teler zowel tijdens de bouw als daarna de zaken goed in de hand.

SAMENVATTING

Kannetje water

Eindelijk een beetje normale prijzen voor graan, rijst en melk. Nu leidt dat opeens weer tot honderd miljoen hongerende wereldburgers. Nog voor ik de logica van graanproductie voor biobrandstof had doorgrond, was het alweer achterhaald.

De wereld stort in, dat is wel duidelijk. Alleen de financiële wereld? De wereld van de voornamen mannen die binnen enkele dagen de draai kunnen maken van "niks aan de hand, wij hebben geen last" tot "Shit another 10 billion down the drain". Samen verloren ze even 1.000.000.000.000 (of is dit slechts de tussenstand?). Reden om hun bonussen en salarissen wat op te schroeven. De Baan is er tenslotte niet gemakkelijker op geworden en "we moeten de beste mensen kunnen aantrekken".

Of stort nu ook de "normale" wereld in?

De misdadig graaiende bankiers gun ik het wel, zij leefden echt op iets te grote voet en gaan daar voorlopig lekker mee door. Ze vinden nog steeds dat het hun schuld niet is en hara Kiri? Is helaas ingeruild voor karaoke.

De Bank vindt de stroom aan dagelijks binnenkomend geld net zo normaal als u het water uit de kraan. Je zet geen kannetje water op het aanrecht "voor het geval dat". Want "dat" gebeurt niet. En als het wel gebeurt, dan is het de schuld van het waterleidingbedrijf, de regering of van de buurman, maar in elk geval had je er zelf niets aan kunnen doen. Dus spaart een bank zelf niet, dat is voor de dommen.

Of toch? Moeten we ons er maar weer op voorbereiden? Ik doe het wel. Vorige week heb ik de waterput gegraven. Het regende lekker dus zat hij gelijk vol. Daarop kan ik maanden teren. Niet douchen en in bad natuurlijk maar Ome Arie, mijn rechter buurman, waste zich ook altijd gewoon in de sloot en werd daar bijna 80 mee. Mijn andere ouwe buurmannen gingen nooit in bad en werden aanmerkelijk ouder. Ze stierven pas toen ze in het bejaardentehuis verplicht "gewassen" werden.

Ook heb ik bij "www.DeZaai.com" wat bonen, worteltjes en bietenzaad gekocht. Het grasveld is ondertussen omgespit, "twee diepen" noemde mijn oude buurman dat. Nu nog even de konijnen vangen die de een of andere Pipo over mijn hek heeft gekieperd en dan zit mijn kerstmaal ook geramd.

Mij maken ze niks, ik ben er klaar voor. Twee keer in de week op les bij ome Henk (de enige nog levende hobbytuinier die ik ken) om de kneepjes van het vak te leren. Alvast bij de kringloopwinkel wat wekpotten kopen en zo'n vat voor de zuurkool. Dat komt wel goed. Zelfs DSM denkt er over de mijnen weer te openen, dus nu moet ik nog een kolenkachel op de kop zien te tikken. Als u er eentje voor me heeft dan haal ik hem zaterdag met de bakfiets even op.

Hans de Vries
www.Doorgedraaid.nl